

ДІЛО

Виходить щодня рівно
крім понеділків.

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринки 18, II пов.
Конто пошт. мажд. 26.726
Адреса телег. „Діло—Львів“.
Число телефону 261
Рукописів редакції не повертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно . . . . . 2.70 К.
трьохмісячно . . . . . 8.—
піврічно . . . . . 16.—
річно . . . . . 32.—
у Львові (без доставки):
місячно . . . . . 2.40 К.
трьохмісячно . . . . . 7.—
піврічно . . . . . 14.—
річно . . . . . 28.—
Вся зміну адреси
слати за 50 с.

Ціна оголошень:

Стрижковська, довжину
кож 40, в першому аб-
заці 100 с., в решті 150 с.
Части І К. Подвійна про-
мова і зворотна 125.
Непродовжені строки І К.
Стрижковська 12 лінійкою
у Львові 14 с.
за провінції 15 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Львів, 9. марта 1917.

Оголошують урядово: Правительственний комісар міста Львова д-р Рутоський іменував сиротинськими інспекторами п. Йосифа Бдліч Капусійського і п. Марію Дульська та відобраз від них службове приречення. Функції генерального опікуна для округу міста Львова поручив правительственний комісар міста Львова секретареві маістрату п. Йосифови Стобецькому*.

Користуючи ся постановами царського розпорядку в 12 жовтня 1912 р. і розпорядку міністерства справедливости в 24. червня 1916 р. управа міста Львова зорганізувала Уряд генеральної опіки над дітьми, що її потребують. По законним постановам інституції генеральної опіки се уряд, з усіма правами і обов'язками публично-правного органу, вивінуваний широкими повноваженнями; ті права і обов'язки на стільки важні і багаті своїм змістом, що новою інституцією — можна сміло сказати — реалізує держава ідею усунівлення й удержавлення вихована.

На найважливіші із завдань генерального опікуна вкажемо поки що тільки коротко, а саме: генеральний опікун має вести опіку над тими малолітніми, які потребують правного заступства і його в яких небуль причин не мають, а яких йому за згодою суду віддасть від опіку громада чи корпорація, що установає уряд генерального опікуна; він буде виводувати засоби для удержання незасібних, в першій мірі непрацездатних дітей, він буде в деяких случаях вести надзір над вихованем тих дітей, що мають свого правного заступника, чи опікуна.

Опіка се право і обов'язок фізичного і духового виховання дитини. Серед теперішніх воєнних злиднів, коли стільки свірт плаче з голоду і тиняє ся без догляду по міських вулицях і по під сільські плоти, се право і обов'язок набрають особливої ваги! від їх виконання залежить ратунок перед фізичною і моральною загубою великої частини наймолодшого покоління. Коли забезпечені будуть матеріальні основи для прожитку безпомічної дитини, опікун розсвітлить її душу першою любовію добра, подбає про її шкільну науку та здоровий духовий розвиток. В природне право у дитини, признане законом, щоб вона — коли не має свого батька матері — була виховувана своїми найближчими, які найкраще знають її життєві відносини і її душу. І в ще друге право у дитини: щоб вона дізнавала ся про перші елементи знання і моралі в своїй рідній мові і виростала в світлі своєї національної культури. Одно і друге завдане словянати можуть тільки члени того самого народу, до якого належить дитина — як її найближші!

Іменованний правительственным комісарем Львова генеральний сиротинський опікун одержує опіку над усіма дітьми львівського міського округу без розбору віросповідання і народности. Генеральний опікун — поляк має опікувати ся укра-

їнськими сиротами Львова; те-ж саме сиротинські інспектори, члени польської народности, мають заступити розвчів українським дітям, що остають без опіки. Не пересуджуємо того, які будуть висліди праці ново-іменованих опікунів — Поляків над добром і вихованем української дитвори Львова, та з огляду на національні відносини в краю і місті ту працю зроблять краще, багато краще свої українські опікуни. Накоржити голодну українську дитину, вивести її в душних безпросвітних сутерен на соншний воздух

фізично і духово здорової атмосфери, виховати її у своїм релігійнім обряді, зашпити в її душі першу парость національної свідомости — зуміє рішучо найкраще свій, український опікун, чи опікунка. Се українським дітям належить ся „по всім божим і людським правам“.

Сподіємо ся, що громада міста Львова сповнить свій обов'язок супроти всіх своїх горожан і дасть українським сиротам свою опіку в інституції українського уряду генеральної опіки. Се наше оправдане і рішуче домагане!

Перед днями рішення на заході?

ДвоБій-мім Англією й Німеччиною.

На заході — пише в „Veil Tagbl.“ майор Морат — на думку цілого світа приготавляють ся дні рішення. В половині січня с. р. на чальний вожд болгарської армії Жеков сказав до американського офіцера про воєнне положення ось-що: „З весною, коли дороги стануть знов можливі до уживання і в наших противників назбирають ся знов запаси муніції наслідком привозу з Англії, Америки і Японії, же нас ще дикий вибух проб офензиву наших противників“. Тимчасом заостренє нашу війну підводними човнами, і вже не можна заперечити впливу, який мати ме оруже підводного човна на неприятельську стратегію. Хоч голованій у. спіх, який хочеть ся осягнути проти Англії, лежить на економічнім полі, одначе побічний вплив на рішаючий воєнний терен має як найбільше значіння. Англійські терени війни на французькій землі, французькі фронти як також італійський фронт не можуть бути виживлені силами краю. Під виживленем розуміють ся воєнні матеріали, які мають служити воєнному рішенню. Хоч не треба забувати, що нагромаджене муніції й оружа на французькій землі осягнуло значну міру вже перед початком заостреної війни підводними човнами, одначе щоденне ведення офензиву в ріжних частях фронту значно нарушує ці запаси.

Співробітник для справ морської війни дневника „Peter Lloyd“ пише про війну підводними човнами і заострене англійської армії, що Англія не може тими силами, які має до розпорядимости, впевнити постійне заострене своєї армії. Нагромадженнями запасами можна буде якийсь час вести боротьбу в сконцентрованій формі, одначе за кілька місяців, а може навіть тижнів, буде потрібне в великих розмірах доповненє людського матеріалу й заострення. Та що тимчасом зменшать ся навіть можливости привозу до Англії, то зменшить ся здатність англійської торговельної флоты для цілий війскового перевозу. Таким чином Англія в близькій будучности стане перед конечиністю зменшити стан своєї армії в полі.

Положене, витворене заостреною війською підводними човнами, дуже поважно оцінює англійська преса. „Specialist“ пише: „Грозить нам не поражене на суші, тільки недостача всіх

предметів поживи і сирівців. Тепер ходить о се: Чи Німці зможуть в такій мірі відрізати нам довіз предметів поживи, що ми мусти-мемо перервати війну, чи антантові власть ся задати противникам на суші рішаючий удар, який ще наступить та хвиля. Від того, чи Англія вдержить, залежить доля цілого антанту“. В „Daily Telegraph“ читаємо: „Вислід війни рішиться в найближчим пірроці. Німецько англійський двоБій взагалі рішиться боротьбу обох сторін“. Дневник пригадає, що без торговельної флоты Англія не може існувати, і кінчить: „Коли наша торговельна флоты впаде низше рівня, який легко означити, тоді пропало англійське панозане на морі і нарід не зможе жити“. В иншій статі „Daily Telegraph“ виводить: „Німецькі підводні човни гризуть те, що в практиці є повинною не тільки британській імперії, але цілого антанту. В більшій скількості ніж коли-небудь заражують вони води, якими мусять плисти наші пароходи, і абирають успіх за успіхом, затопляючи не тільки кораблі, але також цінні ладунки. Фінансово могли би ми ту шкоду вдержати, бо ми є багаті, але починає нам не доставати торговельних кораблів і навіть за найвищу ціну не можна заловнити їх прогалини. В останній четвертині року затопили Німці майже 500 пароходів, а тепер працюють вони зі здвоєною енергією. Втрати ростуть і ростуть, а кожний затоплений англійський, союзний чи неавтральний корабель зменшує нашу силу, бо ми живемо й ведемо війну торговельними кораблями. Без відповідної скількості їх є ми на морі й на суші безсилні. Підводними човнами висликала Німеччина нову корабельну проблему“. „Manchester Guardian“ пише: „Коли наші торговельні пароходи будуть перервані, мусямо війну без ратунку програти“.

Маючи на увазі ці вигляди війни підводними човнами, треба числити ся з можливістю приходу днів рішення на західнім фронті. З цієї сторони виїде ініціатива, покаже найближша будучність. Можливо, що одним з симантовів в сій справі треба вважати отсе донесенє:

БЕРЛІН (Бюро Вольфа). На західнім фронті від 1 марта полонено 333 Англійців і 730 Французів, добуто 32 машинові карабіни і 25 скоро-стріляних карабінів.

В справі виселенців.

Відень, 6 марта 1917.

Іменем Укр. Парламентарної Комісії для виселенців і Укр. Залогового Комітету інтерв'їювали нині в міністерстві внутрішніх справ пп. Колесса і Перфецький в отсих справах на ших виселенців: 1) в справі розширення виселеного округу в Галичині на середно-галицькі повіті і негайної виплати виселенцям в тих повіттах державної запомоти; 2) в справі поправи харчу і орямлення в таборах Гредіг, Гімнд і Хоцем та репатріації виселенців з тих таборів; 3) в спра-

ві реорганізації табору Хоцем; 4) в справі доставки жижиности з Галичини для таборів; 5) в справі худоби виселенців в Гімнді; 6) в справах культурних уряджень в таборах виселенців та громадств виселенців в Галичині; 7) в справі легітимності для делегатів Української Парламентарної Комісії для виселенців і Українського Залогового Комітету до нагляду над умовами життя виселенців в Галичині і круга діляння тих делегатів; 8) вкінці справі приспінєння номінацій інспектора шкіль в таборах виселенців.

Між позитивними вислідами інтервенції у-звискано: розширене виселеного округу в Галичині на повіті Добромиль, Ліско, Мостиска,

